

Slavko Goldstein

JASENOVAC**TRAGIKA, MITOMANJA, ISTINA**

Pronalaženje pojedinačnih propusta

Sličnom metodom izvršanja istine služe se Vladimir Horvat i Igor Vukić u knjizi Jasenovački logori - istraživanja koja je opširno analizirana na prethodnim stranicama ovog našeg izdanja.

Osnovna im je teza da Jasenovac od 1941. do 1945. nije bio logor smrti, već samo sabirni, kažnjenički i radni logor, pa se ne bave utvrđivanjem ukupnog broja žrtava. Za ostatke žrtava koji su pronađeni u iskopavanjima šezdesetih i kasnijih godina Horvat i Vukić tvrde da nisu stradale u ustaškom logoru do travnja 1945. godine, već u poslijeratnom logoru pod partizansko-komunističkom vlašću. Postojanje takvog logora uzalud se trude dokazati Stipe Pilić i Blanka Matković u

trećem dijelu knjige *Jasenovački logori - istraživanja*, ali nakon 90 ispisanih stranica ipak korektno priznaju da čvrstih dokaza nisu pronašli.

Upravo dok dovršavamo ovaj tekst, prvih dana ožujka 2016. godine, pojavila se knjiga Tomislava Vukovića *Kako je nastao mit* u izdanju zagrebačkog *Glasa koncila*. Od svih revisionističkih autora Vuković se posljednjih godina najviše bavio kritikom poimeničnog popisa u obradi JUSP Jasenovac s 83.145 pobrojanih žrtava. Pronašao je pojedinačne propuste kakvi su neizbjegivi u takvim goleminim popisima koji se stjecajem okolnosti izrađuju tako kasno, punih 60 - 70 godina nakon zločina, a glavna je Vukovićeva zamjerka da u popisu ima veliki broj ponavljanih imena. Njegova je preuveličana

Slavko Goldstein
JASENOVAC
Tragika, mitomanija, istina
(izdavač: Fraktura, Zagreb, www.fraktura.hr)

Knjiga može da se kupi u knjižarama Delfi, Zepter Book World i Službeni glasnik.

procjena da ima oko 14.000 takvih ponavljanja i da je time povećana ukupna brojka stradalih. Jasenovački kustosi, koji kontinuirano rade na doradivanju popisa, dokazano tvrde da duplikati nikad nisu utjecali na ukupan broj popisanih, jer se pri zbrajanju uvijek uzimala u obzir samo prvoimenovana žrtva, a ne duplikati. A kad su revizijom u proljeće 2015. duplikati uklonjeni, ukupni se broj jasenovačkih žrtava nije promijenio.

Dakle, osim Tuđmana u *Bespućima*, nijedan drugi hrvatski autor revisionističke orientacije i ne nastoji utvrditi ukupni broj jasenovačkih žrtava. Traženjem pojedinačnih propusta u velikom popisu sugeriraju minimalizaciju približno utvrđenih brojki od 80 do 100 tisuća, implicirajući da su one preuvećane, izmišljene i u službi neprijateljskih političkih opcija.

Izuvez Tuđmanovih *Bespuća*, nijedna od spomenutih revisionističkih knjiga i njedna iz

dugog niza nespomenutih, sama za sebe, u hrvatskoj javnosti nije imala znatnijeg odjeka, ali su sve one zajedno, svojom brojnošću i upornošću u ponavljanju revisionističkih stereotipa, postale važan oslonac političkom revizionizmu u odnosu na ustašto i NDH, pa onda i tvrdnjama o mnogo manjem broju jasenovačkih žrtava.

Na prijelomu iz osamdesetih u devedesete Vladimir Žerjavić objavljuje dvije temeljne knjige o ukupnim žrtvama Drugog svjet-

Jasenovac je već punih sedamdeset pet godina pre svega simbol za ustaški logor. O koncentracijskom logoru Jasenovac napisano je mnoštvo knjiga, a na spisku žrtava koji sastavlja Javna ustanova i spomen-područje Jasenovac krajem marta 2016. nalazio se 83.145 imena. Knjiga s posebnim člankom prof. dr IVE Goldsteina „O broju žrtava jasenovačkog logorskog kompleksa“ argumentovano, tačno i precizno raščlanjuje sve aspekte ovog logora i njegove žrtve koje ne mogu i ne smeju biti predmet današnjih političkih obračuna. Izdavač je zagrebačka Fraktura. Oprema redakcijska.

7

skog rata na jugoslavenskom prostoru: u njima utvrđuje da je u Jasenovcu, uključujući Staru Gradišku, ubijeno oko 80.000 do 90.000 ljudi. Nadalje, procjenio je da je među njima bilo 48.000 do 52.000 Srba, 13.000 Židova, 12.000 Hrvata, 10.000 Roma. Srpski statističar dr. Bogoljub Kočović, koji je živio u Parizu, potkraj osamdesetih godina, nezavisno od Žerjavića, obavio je statističko-demografsko istraži-

Jasenovački kustosi, koji kontinuirano rade na doradivanju popisa, dokazano tvrde da duplikati nikad nisu utjecali na ukupan broj popisanih, jer se pri zbrajanju uvijek uzimala u obzir samo prvoimenovana žrtva, a ne duplikati

vanje i došao do približno sličnih rezultata - da je u logorima u NDH život izgubilo između 150 i 200.000 Srba, što je navelo kasnije Žerjavića da (prilično logično) zaključi kako bi Kočović procjenio da je u Jasenovcu stradalo oko 70.000 ljudi.

Nastavlja se